

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ
PAŽYMA
DĖL VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ PERTVARKOS IR VALDYMO
CENTRALIZAVIMO PRIEMONIŲ PLANO

2019-12-31 Nr. NV-3671

Vilnius

Teikia: Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Tikslas: atnaujinti Valstybės valdomų įmonių (VVĮ) pertvarkos ir valdymo centralizavimo priemonių planą.

Esama situacija:

- 2018 m. gruodžio 5 d. Vyriausybės pasitarimo protokoliniu sprendimu buvo pritarta VVĮ pertvarkos ir valdymo centralizavimo priemonių planui ir pavesta Ekonomikos ir inovacijų ministerijai kiekvieną pusmetį Vyriausybės pasitarime pristatyti informaciją apie Plane numatytų priemonių vykdymą;
- vykdant Planą per 2019 m. II pusmetį:
 - UAB „Projektų ekspertizė“ valstybei nuosavybės teise priklausančios akcijos iš Aplinkos ministerijos perduotos valdyti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai;
 - baigiamos VĮ „Energetikos agentūra“ ir VĮ „Lietuvos naftos produktų agentūra“ likvidavimo procedūros;
 - VĮ „Infostruktūra“ pertvarkyta į BĮ Kertinis valstybės telekomunikacijų centras;
 - AB „Vilniaus metrologijos centras“ valstybei nuosavybės teise priklausančios akcijos perduotos VĮ Turto bankui, nes bendrovė įtraukta į Privatizavimo objektų sąrašą.

Esmė:

- iš Plano siūloma išbraukti priemones dėl:
 - AB „Problematika“ valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų privatizavimo, nes Seimas bendrovę įtraukė į strateginių įmonių sąrašą;
 - VĮ Valstybės žemės fondo, VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro ir VĮ Distancinių tyrimų ir geoinformatikos centro „GIS-Centras“ reorganizavimo jungimo būdu, nes Seimas atmetė įstatymų projektus.
- siūloma pakeisti (prailginti) šių priemonių įgyvendinimo terminus:
 - naujos viešosios įstaigos įsteigimo jai perduodant VĮ Statybos produkcijos sertifikavimo centro viešojo administravimo funkcijas terminą siūloma perkelti į 2020 m. spalio mėnesį (buvo 2019 m. gruodžio mėnuo);

- VĮ Statybos produkcijos sertifikavimo centro pertvarkymo į uždaryją akcinę bendrovę terminą siūloma perkelti į 2020 m. spalio mėnesį (buvo 2019 m. gruodžio mėnuo), o po pertvarkymo veiksiančios uždarosios akcinės bendrovės valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų privatizavimo terminą siūloma perkelti į 2021 m. vasario mėnesį (buvo 2020 m. birželio mėnuo);
- VĮ Turto banko pertvarkymo į uždaryją akcinę bendrovę terminą siūloma perkelti į 2024 m. gruodžio mėnesį (buvo 2022 m. gruodžio mėnuo);
- VĮ „Indėlių ir investicijų draudimas“ pertvarkymo į viešąją įstaigą terminą siūloma perkelti į 2021 m. gruodžio mėnesį (buvo 2020 m. gruodžio mėnuo);
- valstybės įmonių „Oro navigacija“, Lietuvos oro uostų, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos ir Vidaus vandens kelių direkcijos pertvarkymo į akcines bendroves terminą siūloma perkelti į 2020 m. gruodžio mėnesį (buvo 2020 m. liepos mėnuo);
- UAB „Universiteto vaistinė“ valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų investavimo didinant viešosios įstaigos Vilniaus universiteto savininko kapitalą terminą siūloma perkelti į 2020 m. birželio mėnesį (buvo 2019 m. gruodžio mėnuo);
- VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros ir LEADER centro likvidavimo bei naujos viešosios įstaigos įsteigimo terminą siūloma perkelti į 2020 m. liepos mėnesį (buvo 2019 m. gruodžio mėnuo).
- į Planą siūloma įtraukti priemonę dėl UAB Mašinų bandymo stoties valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų privatizavimo, nustatant jos įvykdymo terminą - iki 2020 m. balandžio mėnesio;
- atsižvelgiant į EBPO rekomendacijas bei Vyriausybės Strateginių projektų portfelio komisijos 2018 m. vasario 13 d. sprendimą iki 2020 metų pabaigos atsisakyti valstybės įmonės teisinės formos, protokoliniu sprendimu siūloma pavesti valstybės įmonių savininko teises ir pareigas įgyvendinančioms institucijoms - Aplinkos ministerijai, Energetikos ministerijai ir Žemės ūkio ministerijai - iki 2020 m. birželio 1 d. pateikti pasiūlymus Ekonomikos ir inovacijų ministerijai dėl VĮ Valstybinių miškų urėdijos, VĮ Ignalinos atominės elektrinės, VĮ Valstybės žemės fondo, VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro ir VĮ Distantinių tyrimų ir geoinformatikos centro „GIS-Centras“ pertvarkymo į kitos teisinės formos juridinius asmenis galimybių, nurodant konkrečias pertvarkymo priemones ir jų įgyvendinimo terminus.

Derinimas: atnaujinto Plano projektas parengtas įvertinus ministerijų pastabas ir pasiūlymus.

Dalykinio vertimo išvada:

- atkreiptinas dėmesys, kad per 2019 metus VVĮ skaičius nuo 61 VVĮ 2018 m. pabaigoje sumažėjo iki 50 VVĮ 2019 metų pabaigoje, tai yra 11 įmonių mažiau nei prieš metus. Tačiau

reikia pažymėti, kad pagal Vyriausybės programos įgyvendinimo planą 2020 metų pabaigoje numatyta turėti 34 VVĮ, bet pagal atnaujintame Plane numatytas priemonės ir jų įgyvendinimo terminus šis rodiklis greičiausia nebus pasiektas, nes priemonės ir jų terminai nėra pakankamai ambicingi. Be to, pastebėtina, kad pagal VŠĮ SIPA tinklapyje 2019-12-31 dienai pateiktus duomenis 50 VVĮ yra įsteigusios net 42 dukterines ir paskesnės eilės bendroves. Manytina, kad, optimizuojant VVĮ valdymą, valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų valdytojai – ministerijos kartu su VŠĮ SIPA turėtų įvertinti dukterinių ir ypač įsteigtų paskesnės eilės bendrovių veiklos tikslingumą, siekiant užtikrinti, kad nebūtų nukrypstama nuo skaidrumo principo VVĮ veikloje užtikrinimo;

- atkeiptinas dėmesys, kad nepateikti pasiūlymai dėl VĮ Registrų centras ir VĮ Regitra pertvarkymo į kitos teisinės formos juridinius asmenis galimybių, nurodant konkrečias pertvarkymo priemonės ir jų įgyvendinimo terminus. Todėl siūlytume papildyti protokolinio sprendimo projekto 2.2 punktą;
- Seimui įtraukus AB „Problematika“ į strateginių įmonių sąrašą, Ekonomikos ir inovacijų ministerija turi pateikti Vyriausybei nutarimo projektą dėl AB „Problematika“ išbraukimo iš Privatizavimo objektų sąrašo ir valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų perdavimo iš VĮ Turto banko Susisiekimo ministerijai.

Siūlome klausimą teikti Vyriausybės pasitarimui.

Patarėjas

Saulius Gaigalas

Saulius Gaigalas, tel. 8 706 63 789, el. p. saulius.gaigalas@lr.lt